



Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.155.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15490 Pani Posłanki Pauliny Matysiak, w sprawie udostępnienia zagregowanych danych o dochodach pracowników ochrony zdrowia z systemów ZUS, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) działa na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn. zm.). Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakresie sprawowanego nadzoru nad ZUS posiada kompetencje pozwalające mu występować do zakładu z wnioskiem o przekazanie informacji, wyjaśnień i danych, przy czym ich udostępnianie musi być dokonane z poszanowaniem zasad ochrony danych osobowych. Opracowanie takich danych wymaga też dłuższego czasu.

Odnosnie do kodu zawodów wyjaśniam, że zgodnie z art. 36 ust. 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych zawiera dane osoby zgłaszanej, w tym dotyczące wykonywanego przez nią zawodu. Kody wykorzystywane przy wypełnianiu dokumentów zgłoszeniowych określa rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 października 2025 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy¹. Informacje o kodzie zawodu przekazywane są do ZUS w dokumentach zgłoszeniowych w przypadku pierwszego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz przy zmianie płatnika składek. Pozyskanie danych z bazy ZUS według kodów zawodów medycznych nie będzie zatem obejmowało wszystkich aktualnych danych, a zestawienia oparte wyłącznie na uzyskanych w ten sposób informacjach będą niepełne. Aktualnie minister właściwy do spraw pracy nie planuje zmian w zakresie obowiązku uzupełniania informacji o kodzie zawodu w dokumentach zgłoszeniowych ZUS.

Wskazane kody osób prowadzących działalność gospodarczą pochodzą z Klasyfikacji PKD 2007. W okresie przejściowym (tj. w czasie, w którym w bazie mogą występować zarówno kody PKD 2007, jak i PKD 2025) informacje pozyskane na podstawie tych kodów mogą być niepełne. Aby umożliwić przekazanie bardziej precyzyjnych danych, należy uzupełnić przesłane w interpelacji kody PKD o odpowiadające im kody z Klasyfikacji PKD 2025.

Informuję przy tym, że ZUS dysponuje danymi dotyczącymi przychodu lub dochodu w zależności od formy opodatkowania jedynie w odniesieniu do osób prowadzących działalność gospodarczą², dla których informacje te są przekazywane w ramach rocznego rozliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne. W przypadku pozostałych tytułów ubezpieczeń, takich jak np. stosunek pracy czy umowa zlecenia, dostępne są dane dotyczące

¹ (Dz. U. z 2025 r. poz. 1534).

² Przedsiębiorcy opodatkowani według skali podatkowej albo podatkiem liniowym płacą składkę zdrowotną na podstawie dochodu, rozliczający się ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych płacą składkę zryczałtowaną w wysokości uzależnionej od uzyskiwanych przychodów, z kolei firmy rozliczające kartę podatkową – w stałej wysokości.

miesięcznych podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne. Składka na ubezpieczenie zdrowotne z tych tytułów nie podlega rozliczeniu rocznemu. Osoba ubezpieczona może też posiadać kilka tytułów do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, np. może być zatrudniona na podstawie umowy o pracę i jednocześnie prowadzić działalność gospodarczą. W takim przypadku składka na ubezpieczenie zdrowotne odprowadzana jest osobno z każdego tytułu. Propozycja zsumowania za 2024 r. dla danej osoby ubezpieczonej wszystkich dochodów i przychodów stanowiących podstawę naliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne z różnych tytułów ubezpieczenia (np. umowy o pracę, umowy zlecenia, działalności gospodarczej rozliczanej według skali podatkowej, podatku liniowego lub ryczałtu) nie jest zatem zasadna - podstawy te ustalone są bowiem według odmiennych zasad. ZUS dysponuje danymi, które dotyczą podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, co pozwala przybliżyć poziom wynagrodzeń w zawodach medycznych. Informacje te nie odzwierciedlają jednak pełnej skali dochodów uzyskiwanych z pozostałych tytułów ubezpieczenia.

Informuję również, że dane statystyczne dotyczące poziomu wynagrodzeń oraz zatrudnienia według grup zawodowych, sekcji gospodarki, poziomu wykształcenia i przekrojów terytorialnych są powszechnie dostępne w opracowaniach publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Publikacje te stanowią oficjalne źródło informacji statystycznej o zróżnicowaniu wynagrodzeń oraz zatrudnienia w Polsce i mogą być wykorzystane do pozyskania danych zagregowanych.

Dodatkowo wyjaśniam, że minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego z mocy art. 34a ust. 1 ustawy z 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów nie jest uprawniony do wydawania wiążących wytycznych i poleceń nadzorowanym podmiotom, które posiadają osobowość prawną. Dotyczy to w szczególności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który jest państwową osobą prawną.

Odnosnie do pytań 3 i 4 wyjaśniam, że zgodnie z art. 33 i 34 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów³ oraz art. 1 i 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej⁴ nadzór nad sektorem ochrony zdrowia i kształtowanie polityki zdrowotnej państwa należy do właściwości Ministra Zdrowia. Decyzje w sprawie utworzenia publicznych rejestrów i zwiększenia transparentności danych w zakresie wynagrodzeń w sektorze ochrony zdrowia pozostają w gestii tego organu.

Nadmieniam, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzone są prace nad implementacją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania. Dyrektywa przewiduje szereg rozwiązań dotyczących transparentności wynagrodzeń (np.: prawo pracowników do otrzymywania na piśmie informacji o indywidualnym poziomie wynagrodzeń oraz średnich poziomach wynagrodzenia w podziale na płeć i w odniesieniu do kategorii pracowników wykonujących taką samą jak oni pracę lub pracę o takiej samej wartości). Akt ten nie zawiera jednak specjalnych przepisów regulujących wynagrodzenia pracowników sektora medycznego. Informację o zaawansowaniu prac nad projektem uzyskać można na stronie Rządowego Centrum Legislacji pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12405300>.

³ (Dz.U. z 2025 r. poz. 780, z późn. zm)

⁴ (Dz.U. z 2025 r. poz. 1275, z późn. zm.)

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/